

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

6 december 2002

VOORSTEL VAN DECREET

**– van mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heren Francis Vermeiren, Eric Van Rompuy,
Ludo Sannen, Bruno Tobback en Etienne Van Vaerenbergh –**

**houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van een
Kinderrechtencommissariaat en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris en van
het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst**

TOELICHTING

Artikel 2

DAMES EN HEREN,

De decreten van 15 juli 1997 en 7 juli 1998 hebben twee instellingen bij het Vlaams Parlement opgericht, het Kinderrechtencommissariaat en de Vlaamse ombudsdienst. Aan het hoofd van die instellingen staan respectievelijk de Kinderrechtencommissaris en de Vlaamse ombudsman. Eerstgenoemde wordt door het Vlaams Parlement benoemd voor een "éénmalige hernieuwbare termijn van vijf jaar" ; laatstgenoemde wordt benoemd "na een openbare oproep tot kandidaatstelling" in een mandaat van zes jaar, dat "éénmaal voor eenzelfde periode verlengd kan worden". De geldende decreten zijn niet erg duidelijk over de wijze waarop de overgang van het eerste naar het tweede mandaat verloopt : moet die gebeuren met een externe oproep tot kandidaatstelling of kan die zonder nieuwe selectieprocedure gebeuren ? Moet de overgang gebeuren na een evaluatie van de zittende Commissaris en ombudsman, of gebeurt de hernieuwing of verlenging van het mandaat naar goeddunken van de benoemende instantie ? De decreten sluiten ook niet duidelijk uit dat eenzelfde persoon eerst twee termijnen het ambt bekleedt en vervolgens enkele jaren later opnieuw benoemd zou kunnen worden in hetzelfde ambt.

Op 25 februari 2002 heeft het Uitgebreid Bureau beslist dat de verlenging of hernieuwing van de mandaten moet gebeuren na een voorafgaande evaluatie. Er wordt met andere woorden voor gekozen om die verlenging of vernieuwing te laten geschieden zonder een externe oproep tot kandidaatstelling, maar wel op basis van een evaluatie van de mandaathouder. Dit voorstel heeft tot doel een ondubbelzinnige juridische basis te verlenen voor die optie. Daarbij wordt gekozen voor een gelijke behandeling van beide ambten – zij het met behoud van de verschillende mandaatsduur.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

De Vlaamse ombudsman en de Kinderrechtencommissaris zijn allebei bevoegd ten aanzien van administratieve overheden van zowel de Vlaamse Gemeenschap als het Vlaamse Gewest.

De eerste benoeming van de Kinderrechtencommissaris gebeurt na een openbare oproep tot kandidaatstelling en een vergelijkende selectie. Dit is een bevestiging van de huidige toestand. Het Vlaams Parlement benoemt de Kinderrechtencommissaris.

Wanneer de eerste mandaatstermijn bijna verstreken is, wordt de mandaathouder geëvalueerd. Er is geen voorafgaande oproep tot kandidaatstelling, en er wordt geen nieuwe selectieprocedure gehouden. Concreet heeft het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement op 25 februari en 14 oktober 2002 beslist dat de evaluatie als volgt zal verlopen : de Kinderrechtencommissaris dient bij de voorzitter van het Vlaams Parlement een nota in waarin hij zijn voornaamste realisaties en persoonlijke doelstellingen duidt. Over die nota volgt er een gesprek met de leden van het Uitgebreid Bureau. Op basis van dit alles doet het Uitgebreid Bureau een voorstel aan de plenaire vergadering over de evaluatie van de Kinderrechtencommissaris.

Een gunstige evaluatie door het Parlement heeft automatisch een mandaatsverlenging tot gevolg. Een nieuwe benoeming of eedaflegging is niet vereist. De nieuwe termijn van vijf jaar gaat uiteraard in op de dag die volgt op de laatste dag van het lopende mandaat, en dus niet op de dag van de evaluatie.

Om redenen van rechtszekerheid voor de mandaathouder enerzijds, en om nog tijdig een selectieprocedure te kunnen organiseren en een nieuwe Commissaris te kunnen benoemen bij een ongunstige evaluatie anderzijds, moet de evaluatie gebeurd zijn uiterlijk negentig dagen voordat het mandaat afloopt. Indien er op dat ogenblik geen evaluatie plaats heeft gehad, wordt die geacht gunstig te zijn en is het mandaat automatisch verlengd voor vijf jaar.

Er wordt ook verduidelijkt dat één persoon in totaal slechts twee termijnen van vijf jaar Kinderrechtencommissaris kan zijn. Dat hoeven geen twee aaneensluitende periodes van 5 jaar te zijn. Een derde mandaat is evenwel niet mogelijk. Een persoon die, bijvoorbeeld, uit het tweede mandaat als Kinderrechtencommissaris vrijwillig ontslag neemt na 2 jaar en dus in totaal 7 jaar het ambt van Kinderrechtencommissaris bekleedt heeft, kan niet nadien benoemd worden in een derde mandaat, ook niet voor de resterende duur van 3 jaar.

Artikel 3

De regeling voor de Vlaamse ombudsman is identiek aan die voor de Kinderrechtencommissaris, met dien verstande dat de termijn van het mandaat van de ombudsman zes in plaats van vijf jaar bedraagt.

Trees MERCKX-VAN GOEY
Francis VERMEIREN
Eric VAN ROMPUY
Ludo SANNEN
Bruno TOBBACK
Etienne VAN VAERENBERGH

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 7 van het decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van een Kinderrechtencommissariaat en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris wordt § 2 vervangen door wat volgt :

"§ 2. Het Vlaams Parlement benoemt de Commissaris na een openbare oproep tot kandidaatstelling en een vergelijkende selectie, voor een termijn van vijf jaar.

Ten laatste negentig dagen voor het verstrijken van die termijn evalueert het Vlaams Parlement de Commissaris.

Indien de Commissaris gunstig geëvalueerd wordt, wordt zijn mandaat van rechtswege één maal verlengd met een nieuwe termijn van vijf jaar.

Bij ontstentenis van een evaluatie negentig dagen voor het verstrijken van het mandaat, wordt de evaluatie geacht gunstig te zijn.

Een persoon kan maximaal gedurende twee termijnen, al dan niet aaneensluitend, het ambt van Commissaris bekleden."

Artikel 3

In artikel 4 van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst wordt § 1 vervangen door wat volgt :

"§ 1. Het Vlaams Parlement benoemt de Vlaamse ombudsman na een openbare oproep tot kandidaatstelling en een vergelijkende selectie, voor een termijn van zes jaar.

Ten laatste negentig dagen voor het verstrijken van die termijn evalueert het Vlaams Parlement de Vlaamse ombudsman.

Indien de Vlaamse ombudsman gunstig geëvalueerd wordt, wordt zijn mandaat van rechtswege één maal verlengd met een nieuwe termijn van zes jaar.

Bij ontstentenis van een evaluatie negentig dagen voor het verstrijken van het mandaat, wordt de evaluatie geacht gunstig te zijn.

Een persoon kan maximaal gedurende twee termijnen, al dan niet aaneensluitend, het ambt van Vlaamse ombudsman bekleden."

Trees MERCKX-VAN GOEY

Francis VERMEIREN

Eric VAN ROMPUY

Ludo SANNEN

Bruno TOBBACK

Etienne VAN VAERENBERGH